

Господарське право; господарсько-процесуальне право

УДК 347.77:347.9

Бедратий Юрій Вячеславович

викладач

ЗВО «Львівський університет бізнесу та права»

Бедратый Юрий Вячеславович

преподаватель

ВУЗ «Львовский университет бизнеса и права»

Bedratyi Iurii

Lecturer

Lviv University of Business and Law

ORCID: 0000-0001-9230-0438

**ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ВИЩОГО СУДУ З
ПИТАНЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
ХОЗЯЙСТВЕННО-ПРАВОВОЙ СТАТУС ВЫСШЕГО СУДА ПО
ВОПРОСАМ ИНТЕЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ
ECONOMIC-LEGAL STATUS OF THE HIGHER COURT ON
INTELLECTUAL PROPERTY ISSUES**

Анотація. Виявлено, що на нинішній час коло справ, підсудних Вищому суду з питань інтелектуальної власності, визначено у Господарському процесуальному кодексі України, що підтверджує важливість дослідження господарсько-правового статусу ВСІВ.

Відзначено, що функціонування ВСІВ у порядку господарського процесу закріплено ч. 4 ст. 3 ГПК, а розмежування предметної юрисдикції господарських судів та ВСІВ здійснено у статті 20 ГПК. Наголошено, що перелік справ, віднесених до предметної юрисдикції ВСІВ є відкритим. Проаналізовано існуючий підхід законодавця до дроблення юрисдикції у

спорах, пов'язаних з недобросовісною конкуренцією та запропоновано утворення палати ВСІВ з питань недобросовісної конкуренції.

Окреслено проблемні аспекти альтернативного врегулювання спорів щодо прав інтелектуальної власності. Охарактеризовано інстанційну юрисдикцію ВСІВ та Апеляційної палати ВСІВ, розмежовані Господарським процесуальним кодексом.

Виявлено низку особливостей організаційно-структурної складової господарсько-правового статусу ВСІВ, зокрема, акцентовано на тому, що у ГПК практично не диференціюються процесуальні аспекти розгляду спорів господарськими судами та ВСІВ крім тих, що стосуються передачі справ з одного до іншого суду; розгляду справ у ВСІВ колегією у складі трьох суддів та заборони розгляду справ у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності у порядку спрощеного позовного провадження (крім справ про стягнення грошової суми, розмір якої не перевищує ста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб).

Виявлено, що єдиним нормативно-правовим актом, що визначає індивідуальний правовий статус ВСІВ на сьогодні є Указ Президента про утворення цього суду. Зазначено, що розвиток індивідуального правового статусу ВСІВ може відбутись у подальшому на підставі прийняття Закону України «Про Вищий суд з питань інтелектуальної власності».

Додатково відзначено, що зміна предметної юрисдикції, а отже і правового статусу ВСІВ може відбутись найближчим часом у зв'язку з антимонопольно-конкурентною реформою. Перспективним напрямком подальших досліджень є формування рекомендацій щодо розвитку індивідуального правового статусу ВСІВ.

Ключові слова: *права інтелектуальної власності, Вищий суд з питань інтелектуальної власності, господарсько-правовий статус, юрисдикція Вищого суду з питань інтелектуальної власності.*

Аннотация. *Выявлено, что на данный момент круг дел, подсудных Высшему суду по вопросам интеллектуальной собственности, определен в Хозяйственном процессуальном кодексе Украины, что подтверждает важность исследования хозяйственно-правового статуса ВСИС.*

Отмечено, что функционирование ВСИС в порядке хозяйственного процесса закреплено ч. 4 ст. 3 ГПК, а разграничение предметной юрисдикции хозяйственных судов и ВСИВ осуществлено в статье 20 ГПК. Отмечено, что перечень дел, отнесенных к предметной юрисдикции ВСИС, является открытым. Проанализирован существующий подход законодателя к дроблению юрисдикции по спорам, связанным с недобросовестной конкуренцией и предложено образования палаты ВСИС по вопросам недобросовестной конкуренции.

Определены проблемные аспекты альтернативного урегулирования споров относительно прав интеллектуальной собственности. Охарактеризованы инстанционные юрисдикции ВСИС и Апелляционной палаты ВСИС, разграниченные Хозяйственным процессуальным кодексом.

Выявлен ряд особенностей организационно-структурной составляющей хозяйственно-правового статуса ВСИС, в частности, акцентировано на том, что в ГПК практически не дифференцируются процессуальные аспекты рассмотрения споров хозяйственными судами и ВСИС кроме касающихся передачи дел из одного в другой суд; рассмотрения дел в ВСИС коллегией в составе трех судей и запрета рассмотрения дел по спорам о защите прав интеллектуальной собственности в порядке упрощенного искового производства (кроме дел о взыскании денежной суммы, размер которой не превышает ста размеров прожиточного минимума для трудоспособных лиц).

Выявлено, что единственным нормативно-правовым актом, определяющим индивидуальный правовой статус ВСИС, сегодня является Указ Президента о создании этого суда. Отмечено, что развитие

индивидуального правового статуса ВСИВ может произойти в дальнейшем на основании принятия Закона Украины «О Высшем суде по вопросам интеллектуальной собственности».

Дополнительно отмечено, что изменение предметной юрисдикции, а, следовательно, и правового статуса ВСИВ может состояться в ближайшее время в связи с антимонопольно-конкурентной реформой. Перспективным направлением дальнейших исследований является формирование рекомендаций по развитию индивидуального правового статуса ВСИВ.

***Ключевые слова:** права интеллектуальной собственности, Высший суд по вопросам интеллектуальной собственности, хозяйственно-правовой статус, юрисдикция Высшего суда по вопросам интеллектуальной собственности.*

***Summary.** It was revealed that at the moment the circle of cases that are the defendants of the Higher Court on Intellectual Property Issues is defined in the Economic Procedural Code of Ukraine, which confirms the importance of the study of the legal status of the HCIP.*

It is noted that the functioning of the HCIP in the order of the economic process is enshrined in Part 4 of Art. 3 of the EPC, and the delimitation of the substantive jurisdiction of the commercial courts and the HCIP is made in Article 20 of the EPC. It is noted that the list of cases referred to the substantive jurisdiction of the HCIP is open. The existing approach of the legislator to the division of jurisdiction over disputes related to unfair competition is analyzed and the formation of the HCIP Chamber on unfair competition is proposed.

Problematic aspects of alternative dispute resolution regarding intellectual property rights have been identified. The jurisdictions of the HCIP and the HCIP Appeals Chamber, delimited by the Economic Procedural Code, are characterized.

A number of peculiarities of the organizational and structural component of the legal status of the HCIP have been identified, in particular, it is emphasized that the procedural aspects of litigation of disputes by economic courts and the HCIP except in relation to the transfer of cases from one court to another are practically not differentiated; consideration of cases in the HCIP by a panel of three judges and a ban on the consideration of cases on disputes on the protection of intellectual property rights in the procedure of simplified lawsuit proceedings (except for cases of recovery of a sum of money not exceeding one hundred sizes of the living wage for able-bodied persons).

It is revealed that the only statutory instrument determining the individual legal status of the HCIP is the Presidential Decree on the establishment of this court. It is noted that the development of the individual legal status of the HCIP may in the future be based on the adoption of the Law of Ukraine "On the Higher Court on Intellectual Property Issues".

It was further noted that the change of subject-matter jurisdiction and, consequently, of the legal status of the HCIP could take place in the near future in connection with antitrust and competitive reform. A promising area for further research is to formulate recommendations for the development of the individual legal status of the HCIP.

Key words: *intellectual property rights, Higher Court on Intellectual Property Issues, economic-legal status, jurisdiction of the Higher Court on Intellectual Property Issues.*

Постановка проблеми. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) не містить прямого визначення юрисдикції вищих спеціалізованих судів. Замість цього частиною 3 ст. 31 встановлено, що вищі спеціалізовані суди розглядають справи, які віднесені до їх юрисдикції процесуальним законом. У цьому контексті слід погодитись з В. І.

Бобриком, котрий підкреслює, що спеціалізація судів породжує диференціацію процесуальних форм [1, с. 11–12].

На сучасному етапі судово-правової реформи несвоєчасно, на нашу думку, говорити про запровадження нового процесуального закону, присвяченого як комплексному урегулюванню процедур судочинства з позиції судового права, так і судочинству у сфері інтелектуальної власності. Хоча спроби реалізації відповідних концепцій спостерігались. Дослідження концепції судового кодексу у рамках забезпечення права на справедливий суд здійснював Р. Л. Сопільник [2], тож цієї проблеми у даному дослідженні не торкатимемось. Спроба «протягнути» патентний кодекс, яким би уніфікувались процедури розгляду справ, пов'язаних з правами інтелектуально власності [3] провалилась. Таким чином, на нинішній час маємо ситуацію, коли (без прямої вказівки у Законі) встановлена підвідомчість Вищому суду з питань інтелектуальної власності (далі – ВСІВ) господарських справ, а у Господарському процесуальному кодексі України (далі – ГПК) визначено коло справ, підсудних цьому суду. Отже, на галузевому рівні слід дослідити господарсько-правовий статус ВСІВ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематику утворення та юрисдикції Вищого суду з питань інтелектуальної власності досліджували Банк М. Ю., Канарик Ю., Григоров Д., Дігтяр А., Худенко О., Штефан О.

Дослідивши євроінтеграційний вектор утворення ВСІВ, Григоров Д. відзначив, що, хоча вступ до Світової організації торгівлі та приєднання до Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності не передбачають вимоги щодо утворення спеціалізованих судів, такий досвід існує за кордоном [4].

Канарик Ю.С. та Банк М.Ю. наголосили на неоднорідній практиці вирішення спорів щодо прав інтелектуальної власності по різних судах, що негативно позначається на якості правосуддя [5, С. 185]. На прикладних

аспектах важливості точності у визначенні юрисдикції ВСІВ наголошував і Худенко О. [6]. О. Штефан з'ясувала вплив судово-правових реформ на розвиток судової юрисдикції в Україні, зокрема, проаналізувала стан відмежування цивільної юрисдикції від господарської у контексті утворення ВСІВ [7]. Дігтяр А. О. запропонував визначення адміністративно-правового статусу ВСІВ [8, с. 197].

Однак, у існуючих працях не сформовано комплексної характеристики господарсько-правового статусу ВСІВ, що обумовлює актуальність даної статті.

Формулювання цілей статті. Метою статті є обґрунтування господарсько-правового статусу ВСІВ.

У відповідності до мети вирішено такі завдання дослідження:

1. Охарактеризувати компетенційну складову господарсько-правового статусу ВСІВ.
2. Окреслити організаційно-структурні аспекти господарсько-правового статусу ВСІВ.
3. Встановити сучасний стан індивідуального правового статусу ВСІВ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз господарсько-правового статусу ВСІВ дозволив встановити наступне. Функціонування ВСІВ у порядку господарського процесу закріплено ч. 4 ст. 3 ГПК [9]. Розмежування предметної юрисдикції господарських судів та ВСІВ здійснено у статті 20 ГПК. Предметну юрисдикцію ВСІВ визначено у ч. 2 ст. 20 ГПК.

Зупинимось на декількох моментах, що важливі для внесення ясності при визначенні компетенційної складової господарсько-правового статусу ВСІВ.

По-перше, перелік справ, віднесених до предметної юрисдикції ВСІВ є відкритим, адже, як наголошує О. Худенко, перелік не може вважатись

закритим через застосування терміну «зокрема», а не «а саме» [6]. На сьогоднішній день інших джерел встановлення предметної юрисдикції ВСІВ, крім ч. 2 ст. 20 ГПК немає, однак, гнучке визначення підвідомчості справ ВСІВ у Законі дозволяє припускати, що у разі наявності достатніх підстав можливо буде спостерігати розвиток правового статусу цього суду з розширенням кола підвідомчих справ та деталізацією предметної юрисдикції у інших процесуальних кодексах.

По-друге, вважаємо дискусійною практику дроблення кола спорів, пов'язаних з недобросовісною конкуренцією з віднесенням вирішення частини з них, визначених п. 7 ч. 1 ст. 20 ГПК до юрисдикції господарських судів та частини до юрисдикції ВСІВ (п. 6 ч. 2 ст. 20 ГПК). Віднесення спорів, пов'язаних із недобросовісною конкуренцією попереджає встановлення особливого статусу ВСІВ, однак, залучення суддів ВСІВ до розгляду справ у суміжній з питаннями інтелектуальної власності сфері (сфері недобросовісної конкуренції) на нашу думку має бути переглянуте у напрямі розширення юрисдикції ВСІВ і на справи у спорах, визначених п. 7 ч. 1 ст. 20 ГПК, що може бути реалізовано шляхом утворення палати суду з питань недобросовісної конкуренції.

По-третє, подальшого дослідження потребує питання альтернативного врегулювання спорів щодо прав інтелектуальної власності. Згідно п. 2 ч. 1 ст. 22 ГПК визначено обмеження щодо альтернативного вирішення, що відповідає іноземному досвіду у цій сфері. Водночас, цивільно-правові аспекти спорів у справах, які виникають із відносин, пов'язаних із захистом від недобросовісної конкуренції можуть бути передані на вирішення міжнародного комерційного арбітражу. Статті 186 – 190 ГПК присвячено правилам врегулювання спору за участі судді. Оскільки справи щодо інтелектуальної власності не включено у виключний перелік справ, щодо яких не допускається проведення врегулювання спору за участю судді (ч. 2 ст. 186), цей механізм може бути використаний і при здійсненні судочинства

ВСІВ. Однак, вважаємо, що питанню альтернативного врегулювання спорів доцільно було б приділити більше уваги, що доцільно зробити при розробці профільного закону про ВСІВ.

Господарським процесуальним кодексом також підтверджено інстанційну юрисдикцію ВСІВ та Апеляційної палати ВСІВ. Зокрема, положенням ч. 3 ст. 24 закривається можлива дискусія щодо визначення кола справ, підсудних ВСІВ у рамках господарського судочинства, джерелом якої може стати «виділяюче слово «зокрема» [6], однак у контексті перспективи розширення кола справ, підвідомчих ВСІВ у рамках інших галузей права можемо запропонувати до обговорення можливість внесення змін до ч. 3 ст. 25 ГПК (та, паралельно, до ч. 3 ст. 253 ГПК), якою визначено, що «Апеляційна палата Вищого суду з питань інтелектуальної власності переглядає в апеляційному порядку судові рішення, ухвалені Вищим судом з питань інтелектуальної власності» щодо того, що переглядатимуться рішення, прийняті щодо спорів, віднесених до юрисдикції ВСІВ Господарським процесуальним кодексом, а такий перегляд здійснюватиметься за правилами господарського судочинства». Проте не можемо рекомендувати такої правки до початку реформ щодо розвитку правового статусу ВСІВ та розширення його предметної юрисдикції.

У рамках організаційно-структурної складової господарсько-правового статусу ВСІВ можемо виділити декілька моментів, що викриваються з детального аналізу положень ГПК.

У ГПК практично не диференціюються процесуальні аспекти розгляду спорів господарськими судами та ВСІВ. До положень, що свідчать про таку диференціацію відносяться положення ч. 9 ст. 31 щодо передачі справ з одного суду до іншого суду, згідно з якою до ВСІВ не застосовується положення, встановлене ч. 2 цієї статті; положення ч. 2 ст. 31 стосовно того, що справи у ВСІВ розглядаються колегією суддів у складі трьох суддів

(хоча, згідно абзацу 2 ч. 1 ст. 31 справу теж може бути розглянуто колегією за винятком справ, які розглядаються в порядку наказного і спрощеного позовного провадження); положення п. 4 ч. 4 ст. 247, яким обмежується можливість розгляду справи у порядку спрощеного провадження.

Додатково слід відзначити, що усі проаналізовані елементи господарсько-правового статусу ВСІВ, виявлені у ході дослідження положень ГПК, зокрема, ч. 4 ст. 3, ч. 1 і 2 ст. 20 (в частині визначення юрисдикції Вищого суду з питань інтелектуальної власності), ч. 3 ст. 24, ч. 3 ст. 25, ч. 9 ст. 31, ч. 2 ст. 33, ч. 3 ст. 253, ч. 1 ст. 320 набувають чинності після початку роботи ВСІВ.

Відзначимо, що єдиним нормативно-правовим актом, що визначає індивідуальний правовий статус ВСІВ на сьогодні є Указ Президента про утворення цього суду [10]. Розвиток індивідуального правового статусу ВСІВ може відбутись у подальшому на підставі прийняття Закону України «Про Вищий суд з питань інтелектуальної власності».

Додатково відзначимо, що зміна предметної юрисдикції, а отже і правового статусу ВСІВ може відбутись найближчим часом, адже 15.01.2020 р. народним депутатом Л. А. Буймістер було внесено на розгляд законопроект, що містить ініціативу перейменування ВСІВ на «Вищий суд з питань інтелектуальної власності та економічної конкуренції» та, відповідно, зміни його юрисдикції шляхом розширення кола спорів, підсудних цьому суду на усі спори, пов'язані з конкуренцією (крім спорів, пов'язаних з публічними закупівлями). Така ініціатива пов'язана з проведенням антимонопольно-конкуренційної реформи, у рамках якої, як зазначає М. Потоцький, пропонується суттєво розширити юрисдикцію ВСІВ [12]. Вважаємо таку ініціативу загалом доброю, однак, зазначимо, що спроба змінити правовий статус Вищого спеціалізованого суду у рамках будь-якої реформи, крім судово-правової, видається недоречною та суперечить доктринальним засадам побудови судової системи України.

Отже, охарактеризуємо загальні вимоги до концепції, структури та змісту профільного закону про вищі спеціалізовані суди, що можуть бути узагальнені та закріплені у вигляді модельного закону (далі – Профільний закон).

I. Концептуальні вимоги:

1. Профільний закон розробляється на основі модельного закону з урахуванням специфіки справ, підвідомчих та підсудних вищого спеціалізованого суду на основі вивчення громадської думки та широкого обговорення з залученням фахівців у галузі права, громадськості, зацікавлених сторін (зокрема, представників учасників правовідносин, спори у рамках яких відноситься до юрисдикції суду).

2. Профільний закон повинен утверджувати конституційні та судово-правові принципи побудови судової системи, зокрема, єдності системи судоустрою.

3. Оскільки Профільний закон становитиме складову джерел судового права, доцільно передбачити можливість внесення змін до нього лише Законом України «Про внесення змін до [Профільного закону]».

II. Структурні вимоги:

1. У Профільному законі мають бути відображені основні складові правового статусу вищого спеціалізованого суду – нормативно-цільова, компетенційна та організаційно-структурна.

2. За структурою Профільний закон має включати преамбулу та статті (частини, пункти), об'єднані у розділи.

3. У Профільному законі доцільно передбачити такі розділи:
«Загальні положення» – охоплює статус вищого спеціалізованого суду, засади, завдання та нормативну основу діяльності суду, його місцезнаходження.

«Повноваження вищого спеціалізованого суду» – містить положення щодо компетенційної складової правового статусу вищого спеціалізованого суду, зокрема, щодо кола справ, підвідомчих та підсудних суду.

«Порядок зайняття посади судді вищого спеціалізованого суду» – включає положення щодо спеціальних вимог до судді та порядок проведення конкурсу на зайняття посади судді.

«Особливості статусу судді вищого спеціалізованого суду» – включає додаткові правові гарантії діяльності судді вищого спеціалізованого суду (за необхідності), механізми забезпечення незалежності та доброчесності, а також підвищення кваліфікації суддів.

«Організація діяльності вищого спеціалізованого суду» – включає положення щодо організаційної структури (зокрема, про порядок утворення та функціонування апеляційної палати у вищому спеціалізованому суді), адміністративних посад суддів, організаційного, фінансового та матеріально-технічного забезпечення діяльності суду.

III. Вимоги до змісту:

1. Профільний закон не може містити автоматично дубльовані з інших джерел права норми, та норми, що сприятимуть вужчому тлумаченню конституційно-правового, судово-правового чи галузевого статусу вищого спеціалізованого суду.

2. У Профільному законі слід викласти узагальнення особливостей утворення та функціонування вищого спеціалізованого суду, що відрізняють його від інших судів і, таким чином, чітко визначати індивідуальний правовий статус такого суду.

3. Профільний закон повинен обов'язково містити положення щодо спеціальних вимог до судді вищого спеціалізованого суду. Такі вимоги не можуть бути нижчими, ніж вимоги, встановлені ст. 127 Конституції України та ст. 69 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Висновки і перспективи подальших досліджень. У рамках дослідження господарсько-правового статусу ВСІВ охарактеризовано компетенційну складову, визначену Господарським процесуальним кодексом України. Наголошено на низці дискусійних особливостей цієї складової, зокрема, відкритому переліку справ, віднесених до предметної юрисдикції ВСІВ; дроблення кола спорів, пов'язаних з недобросовісною конкуренцією з віднесенням вирішення частини з них до юрисдикції господарських судів та частини до юрисдикції ВСІВ; не вирішене питання альтернативного врегулювання спорів щодо прав інтелектуальної власності. Охарактеризовано низку особливостей організаційно-структурної складової господарсько-правового статусу ВСІВ, зокрема, акцентовано на тому, що у ГПК практично не диференціюються процесуальні аспекти розгляду спорів господарськими судами та ВСІВ крім тих, що стосуються передачі справ з одного до іншого суду; розгляду справ у ВСІВ колегією у складі трьох суддів та заборони розгляду справ у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності у порядку спрощеного позовного провадження (крім справ про стягнення грошової суми, розмір якої не перевищує ста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб).

Наголошено, що індивідуальний правовий статус ВСІВ остаточно не може бути сформований до прийняття профільного закону. Відзначено наявність спроби зміни правового статусу ВСІВ у ході антимонопольно-конкуренційної реформи, започаткованої у 2020 р. *Перспективним напрямком подальших досліджень* є формування рекомендацій щодо розвитку індивідуального правового статусу ВСІВ.

Література

1. Бобрик В. І. Спеціалізація судів та диференціація процесуального законодавства: проблеми оптимізації цивілістичного правосуддя. *Юридична наука*. 2015. № 3. С. 7–13.

2. Сопільник Р.Л. Судовий захист фундаментальних прав людини: євроінтеграційний вектор розвитку: монографія. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2016. 406 с.
3. Громадські рекомендації щодо норм для проекту Закону України «Про Вищий суд з питань інтелектуальної власності: Додаток №1 до Листа Громадської Ради при Мінекономрозвитку. URL: <http://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=12538235-cd69-4ac6-a162-d4f7df0474b1> (дата доступу 18.09.2019).
4. Григоров Д. Вищий суд з питань інтелектуальної власності в Україні: загальна концепція та проблемні аспекти. URL: https://ukrainepravo.com/scientific-thought/legal_analyst/vyym-ftse-i-tykhare-krkhyeoyenkhtsaotersl-voafsrskhk-v-tsualrk-iagaoera-nrsrshchyetshchkyu-kha-tusboye/ (дата доступу 10.10.2019).
5. Канарик Ю. С., Банк М. Ю. Юрисдикція суду з питань інтелектуальної власності. Молодий вчений. 2018. № 6(1). С. 185-187.
6. Худенко О. Проблеми судового розгляду справ щодо прав інтелектуальної власності до початку роботи Вищого суду з питань інтелектуальної власності. URL: <https://radako.com.ua/news/problemi-sudovogo-rozglyadu-sprav-shchodo-prav-intelektualnoyi-vlasnosti-do-rochatku-roboti> (дата доступу 28.11.2019).
7. Штефан О. О. Деякі питання юрисдикції Вищого суду з питань інтелектуальної власності щодо спірних авторських правовідносин. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2018. № 1. С. 5-10.
8. Дігтяр А. О. Актуальні проблеми адміністративно-правового статусу Вищого суду з питань інтелектуальної власності. Юридичний науковий електронний журнал. № 6. 2017. С. 196-198.
9. Господарський процесуальний кодекс України. Станом на 13.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12> (дата доступу 15.02.2020).

10. Про утворення Вищого суду з питань інтелектуальної власності: Указ Президента України №299/2017 від 29 вересня 2017 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/299/2017> (дата доступу 11.11.2018).
11. Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів». URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67888 (дата доступу: 10.03.2020).
12. Комітетом з інтелектуальної власності НААУ проведено круглий стіл на тему: «Вищий суд з питань інтелектуальної власності: стан формування в контексті конкуренційно-антимонопольної реформи». URL: <https://unba.org.ua/news/5249-komitetom-z-intelektual-noi-vlasnosti-naau-provedeno-kruglij-stil-na-temu-vishij-sud-z-pitan-intelektual-noi-vlasnosti-stand-formuvannya-v-konteksti-konkurencijno-antimonopol-noi-reformi.html> (дата доступу: 19.03.2020 р.)

References

1. Bobryk V. I. Spetsializatsiia sudiv ta dyferentsiatsiia protsesualnoho zakonodavstva: problemy optymizatsii tsyvilistychnoho pravosuddia. Yurydychna nauka. 2015. # 3. S. 7–13.
2. Sopilnyk R.L. Sudovyi zakhyst fundamentalnykh prav liudyny: yevrointehratsiinyi vektor rozvytku: monohrafiia. Lviv: Vyd-vo Lvivskoi politekhniki, 2016. 406 s.
3. Hromadski rekomendatsii shchodo norm dlia proektu Zakonu Ukrainy «Pro Vyshchyi sud z pytan intelektualnoi vlasnosti: Dodatok #1 do Lysta Hromadskoi Rady pry Minekonomrozvytku. URL: <http://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=12538235-cd69-4ac6-a162-d4f7df0474b1> (data dostupu 18.09.2019).
4. Hryhorov D. Vyshchyi sud z pytan intelektualnoi vlasnosti v Ukraini: zahalna kontseptsiiia ta problemni aspekty. URL:

- https://ukrainepravo.com/scientific-thought/legal_analyst/vyym-ftse-i-tykhare-krkhyeoyenkhtsaotersl-voafsrskhk-v-tsnualrk-iagaoera-nrsrshchyetshchkyakha-tusboye/ (data dostupu 10.10.2019).
5. Kanaryk Yu. S., Bank M. Yu. Yurysdyktsiia sudu z pytan intelektualnoi vlasnosti. *Molodyi vchenyi*. 2018. # 6(1). S. 185-187.
 6. Khudenko O. Problemy sudovoho rozghliadu sprav shchodo prav intelektualnoi vlasnosti do pochatku roboty Vyschoho sudu z pytan intelektualnoi vlasnosti. URL: <https://radako.com.ua/news/problemi-sudovogo-rozglyadu-sprav-shchodo-prav-intelektualnoyi-vlasnosti-do-pochatku-roboti> (data dostupu 28.11.2019).
 7. Shtefan O. O. Deiaki pytannia yurysdyktsii Vyschoho sudu z pytan intelektualnoi vlasnosti shchodo spirnykh avtorskykh pravovidnosyn. *Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti*. 2018. # 1. S. 5-10.
 8. Dihtiar A. O. Aktualni problemy administratyvno-pravovoho statusu Vyschoho sudu z pytan intelektualnoi vlasnosti. *Yurydychnyi naukovi elektronnyi zhurnal*. # 6. 2017. S. 196-198.
 9. *Hospodarskyi protsesualnyi kodeks Ukrainy*. Stanom na 13.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12> (data dostupu 15.02.2020).
 10. Pro utvorennia Vyschoho sudu z pytan intelektualnoi vlasnosti: Ukaz Prezydenta Ukrainy #299/2017 vid 29 veresnia 2017 roku. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/299/2017> (data dostupu 11.11.2018).
 11. Proekt Zakonu pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy «Pro sudoustrii i status suddiv». URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67888 (data dostupu: 10.03.2020).
 12. Komitetom z intelektualnoi vlasnosti NAAU provedeno kruhlyi stil na temu: «Vysychyi sud z pytan intelektualnoi vlasnosti: stan formuvannia v konteksti konkurentsino-antymonopolnoi reformy». URL: <https://unba.org.ua/news/5249-komitetom-z-intelektual-noi-vlasnosti-naau->

provedeno-kruglij-stil-na-temu-vishij-sud-z-pitan-intelektual-noi-vlasnosti-
stan-formuvannya-v-konteksti-konkurencijno-antimonopol-noi-
reformi.html (data dostupu: 19.03.2020 r.)